

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

18 oktober 2017

WETSONTWERP

**betreffende de verkoop
van pakketreizen, gekoppelde
reisarrangementen en reisdiensten**

AMENDEMENTEN

Zie:

Doc 54 **2653/ (2016/2017):**
001: Wetsontwerp.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

18 octobre 2017

PROJET DE LOI

**relatif à la vente de voyages à forfait,
de prestations de voyage liées et
de services de voyage**

AMENDEMENTS

Voir:

Doc 54 **2653/ (2016/2017):**
001: Projet de loi.

Nr. 1 VAN MEVROUW **SMAERS c.s.**

Art. 3

De bepaling onder 3° aanvullen met de volgende woorden:

“die handelt als tussenpersoon”.

VERANTWOORDING

De tekst zoals die is geformuleerd in het wetsontwerp, zou tot een heel ruime, niet gewenste, interpretatie kunnen leiden, waardoor alle verstrekkers van reisdiensten (zoals hoteliers, vervoerders en autoverhuurders) waarborgen moeten bieden tegen insolventie bij de verkoop van hun eigen diensten.

Tijdens het overleg met de stakeholders is gebleken dat het de bedoeling is de bestaande waarborgen in de toekomst verder te zetten en voor de reiziger geen verwarring te scheppen. Boekt hij een pakketreis bij een organisator of een doorverkoper, dan is hij beschermd voor het geval van insolventie. Koopt hij bij deze professionelen een afzonderlijke reisdienst die zij als tussenpersoon verkopen, zal hij ook die bescherming hebben. Dit staat ook bevestigd in de toelichting bij dit artikel.

Door de toevoeging van deze woorden, wordt de wettekst in die zin verduidelijkt.

Griet SMAERS (CD&V)
Isabelle GALANT (MR)
Werner JANSSEN (N-VA)
Leen DIERICK (CD&V)
Patricia CEYSENS (Open Vld)

N° 1 DE MME **SMAERS ET CONSORTS**

Art. 3

Compléter le 3° par les mots:

“qui agit comme intermédiaire”.

JUSTIFICATION

Le texte tel qu’il est rédigé dans le projet de loi pourrait conduire à une interprétation très large, non souhaitée, obligeant tous les prestataires de services de voyage (tels que les hôteliers, les transporteurs et les entreprises de location de voitures) à fournir une protection en cas d’insolvabilité lors de la vente de leurs propres services.

Lors de la concertation qui a été menée avec les parties prenantes il est apparu que le but était de continuer à offrir les garanties existantes et d’éviter toute confusion pour le voyageur. S’il réserve un voyage à forfait auprès d’un organisateur ou auprès d’un détaillant, alors il sera protégé contre l’insolvabilité. S’il achète un service de voyage séparé auprès d’un de ces professionnels, qui les vendent en qualité d’intermédiaire, il aura la même protection.

Par l’ajout de ces mots, le texte de loi est clarifié dans ce sens.

Nr. 2 VAN MEVROUW **SMAERS c.s.**

Art. 71

In de inleidende zin, de volgende wijzigingen aanbrengen:

1° in de Nederlandse tekst, de woorden “die als tussenpersoon afzonderlijk een van de reisdiensten, bedoeld in artikel 2, 1°, verkoopt, aan” invoegen tussen de woorden “de doorverkoper” en de woorden “de reiziger”;

2° in de Franse tekst de woorden “en tant qu’intermédiaire” invoegen tussen de woorden “qui vend séparément” en de woorden “un des services”.

VERANTWOORDING

De verantwoording is dezelfde als voor het amendement op artikel 3.

Griet SMAERS (CD&V)
Isabelle GALANT (MR)
Werner JANSSEN (N-VA)
Leen DIERICK (CD&V)
Patricia CEYSENS (Open Vld)

N° 2 DE MME **SMAERS ET CONSORTS**

Art. 71

Dans la phrase introductive, apporter les modifications suivantes:

1° dans la version néerlandaise, insérer les mots “die als tussenpersoon afzonderlijk een van de reisdiensten, bedoeld in artikel 2, 1°, verkoopt, aan” entre les mots “de doorverkoper” et les mots “de reiziger”;

2° dans la version française insérer les mots “en tant qu’intermédiaire” entre les mots “qui vend séparément” et les mots “un des services”.

JUSTIFICATION

La justification est la même que celle pour l’amendement à l’article 3.

Nr. 3 VAN MEVROUW **SMAERS c.s.**

Art. 72

De woorden “als tussenpersoon” invoegen tussen de woorden “doorverkoper die” en de woorden “afzonderlijke reisdiensten”.

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording van amendement nr. 1.

Bovendien wordt de Nederlandse tekst aangevuld om hem perfect te doen aansluiten op de Franse. Het gaat om een materiële correctie.

Griet SMAERS (CD&V)
Isabelle GALANT (MR)
Werner JANSSEN (N-VA)
Leen DIERICK (CD&V)
Patricia CEYSENS (Open Vld)

N° 3 DE MME **SMAERS ET CONSORTS**

Article 72

Insérer les mots “en tant qu’intermédiaire” entre les mots “qui vend séparément” et les mots “des services”.

JUSTIFICATION

Voir la justification de l’amendement n° 1.

En plus, le texte néerlandais est complété pour qu’il concorde parfaitement avec le texte français. Il s’agit d’une correction matérielle.

Nr. 4 VAN MEVROUW DETIÈGE

Art. 5

Paragraaf 1, 8°, aanvullen met de volgende woorden:

“Deze inlichtingen worden verstekt via een informatiefiche; deze informatiefiche bevat een beschrijving op beknopte en vergelijkbare wijze van de voornaamste kenmerken van de verzekering zodat de cliënten redelijkerwijs in staat zijn om de aangeboden dekking alsmede de voornaamste risico's die niet worden gedekt, te begrijpen.”.

VERANTWOORDING

Om misbruik of misverstanden te vermijden over de dekking van verzekering, vragen wij om de mensen uit het vak te verplichten om zeer duidelijke informatie te verschaffen aan de reiziger over de aangeboden dekking, maar ook over de voornaamste risico's die niet worden gedekt, zodat de reiziger duidelijk weet waar hij of zij aan toe is.

Maya DETIÈGE (sp.a)

N° 4 DE MME DETIÈGE

Art. 5

Compléter le paragraphe 1er, 8°, par ce qui suit:

“Ces informations sont communiquées à l'aide d'une fiche d'information; cette fiche d'information décrit, de façon succincte et comparable, les principales caractéristiques de l'assurance, de manière à ce que ces clients soient raisonnablement en mesure de comprendre la couverture offerte, de même que les principaux risques qui ne sont pas couverts.”.

JUSTIFICATION

Afin d'éviter tout abus ou tout malentendu quant à la couverture de l'assurance, nous demandons que les professionnels du secteur soient tenus d'informer très clairement le voyageur de la couverture offerte, mais aussi des principaux risques qui ne sont pas couverts, de sorte que le voyageur sache à quoi s'en tenir.

Nr. 5 VAN DE HEER DELIZÉE

Art. 86/1 (*nieuw*)

In titel 8, onder een hoofdstuk 1bis met als opschrift “Wijzigingsbepalingen”, een artikel 86/1 invoegen, luidende:

“Art. 86/1. – Artikel VI.73., 12°, van het Wetboek van economisch recht wordt aangevuld met de volgende woorden:

“Onverminderd het feit dat het om een pakketreis-overeenkomst gaat, als bedoeld in de wet van ... 2017 betreffende de verkoop van pakketreizen, gekoppelde reisarrangementen en reisdiensten, is het herroepingsrecht van toepassing.”.

VERANTWOORDING

Artikel VI.67 van het Wetboek van economisch recht betreft de buiten verkoopprijs gesloten overeenkomsten en bepaalt dat de consument over een termijn van veertien dagen beschikt om de overeenkomst zonder opgave van redenen te herroepen

Dat herroepingsrecht, waarbij het om overeenkomsten buiten verkoopprijs gaat, wordt uitgeoefend “onverminderd artikel VI.73”, dat voorziet in verscheidene uitzonderingen. Meer in het bijzonder bepaalt art. VI.73, 12°, dat de consument het in artikel VI.67 bedoelde herroepingsrecht niet mag uitoefenen voor “de terbeschikkingstelling van accommodatie anders dan voor woondoeleinden, vervoer, autoverhuurdiensten, catering en diensten met betrekking tot vrijetijdsbesteding, indien in de overeenkomsten een bepaalde datum of periode van uitvoering is voorzien”.

Richtlijn 2015/2302/EU maakt het mogelijk de reikwijdte van laatstgenoemde uitzondering te beperken. Artikel 12, § 5, van de richtlijn laat de lidstaten, voor buiten verkoopprijs gesloten overeenkomsten, immers de mogelijkheid te bepalen “dat de reiziger de pakketreisovereenkomst binnen 14 dagen kan herroepen zonder opgave van redenen”. In het wetsontwerp wordt deze mogelijkheid helaas niet benut om de wetgeving gebruiksvriendelijker en voordeliger voor de consument te maken. Dit amendement beoogt dat te verhelpen.

N° 5 DE M. DELIZÉE

Art. 86/1 (*nouveau*)

Dans le titre 8, sous un chapitre 1^{er}bis intitulé, “Dispositions modificatives”, insérer un article 86/1, rédigé comme suit:

“Art. 86/1. L'article VI.73, 12°, du code de droit économique est complété par les mots suivants:

“Sans préjudice du fait qu'il s'agit d'un contrat de voyage à forfait, visé dans la loi du XX / XX / XXXX relative à la vente de voyage à forfait, de prestations de voyage liées et de services de voyage, le droit de rétractation s'applique.”.

JUSTIFICATION

L'article VI.67 du code de droit économique concerne les contrats hors établissement et prévoit que le consommateur dispose d'un délai de 14 jours pour se rétracter, sans avoir à motiver sa décision.

Ce droit de rétractation, s'agissant des contrats hors établissement, s'exerce “sans préjudice de l'article VI.73”, lequel prévoit plusieurs cas d'exceptions. En particulier l'art. VI.73, 12° dispose que le consommateur ne peut exercer le droit de rétractation prévu à l'article VI.67 pour la prestation de services d'hébergement autres qu'à des fins résidentielles, de transport, de location de voitures, de restauration ou de services liés à des activités de loisirs si le contrat prévoit une date ou une période d'exécution spécifique.

La directive 2015/2302/UE permet de limiter la portée de cette dernière exception. En effet, l'article 12, § 5 de la directive laisse la possibilité aux États membres, pour les contrats hors établissement, de prévoir que le voyageur a le droit de se rétracter du contrat de voyage à forfait dans un délai de quatorze jours sans avoir à motiver sa décision. Malheureusement, le projet de loi ne fait pas usage de cette possibilité, qui permettrait pourtant de faire évoluer la législation dans un sens plus convivial et favorable au consommateur. Le présent amendement vise à y remédier.

De indiener van dit amendement vindt dat het, bij een overeenkomst buiten verkoopprijs, gemakkelijk is de consument ervan te overtuigen die overeenkomst te sluiten. Bovendien denkt de laatstgenoemde soms (ten onrechte) dat hij op zijn beslissing kan terugkomen. De consument is dus een zwakke partij, die in dat geval beter beschermd dient te worden.

L'auteur du présent amendement considère que, s'agissant de contrat hors établissement, il est facile de convaincre le consommateur de conclure un contrat. De plus, ce dernier pense parfois (à tort) qu'il sera en mesure de revenir sur sa décision. Le consommateur est donc une partie faible qu'il convient de mieux protéger dans ce cas.

Jean-Marc DELIZÉE (PS)

Nr. 6 VAN DE HEER **DELIZÉE**

Art. 30/1 (*nieuw*)

In titel 3, hoofdstuk 2, afdeling 4, onderafdeling 1, een artikel 30/1 invoegen, luidende:

“Art. 30/1. Met betrekking tot de buiten verkoopruimten gesloten overeenkomsten heeft de reiziger het recht de pakketreisovereenkomst te herroepen binnen een termijn van veertien dagen, zonder dat hij zijn beslissing moet verantwoorden, overeenkomstig artikel VI.73, 12°, van het Wetboek van economisch recht.”.

VERANTWOORDING

Er wordt verwezen naar de verantwoording van amendement nr. 5.

N° 6 DE M. **DELIZÉE**

Art. 30/1 (*nouveau*)

Dans le titre 3, chapitre 2, section 4, sous-section 1re insérer un article 30/1 rédigé comme suit:

“Art. 30/1. Concernant les contrats hors établissement, le voyageur a le droit de se rétracter du contrat de voyage à forfait dans un délai de quatorze jours sans avoir à motiver sa décision, conformément à l’article VI.73, 12° du Code de droit économique.”.

JUSTIFICATION

Il est renvoyé au commentaire de l’amendement n° 5.

Jean-Marc DELIZÉE (PS)

Nr. 7 VAN DE HEER DELIZÉE

Art. 26

In de inleidende zin, de woorden “via een duurzame gegevensdrager” vervangen door de woorden “alseek, indien nodig, met behulp van ieder communicatiemiddel waarover hij beschikt.”

VERANTWOORDING

Richtlijn 2015/2302/EU laat de lidstaten vrij om, in geval van een wijziging aan de pakketreisovereenkomst door de organisator, zelf de gevolgen te regelen van het niet uitdrukkelijk aanvaarden ervan door de reiziger binnen de redelijke termijn bepaald door de organisator. Het wetsontwerp opteert in dat verband voor de automatische beëindiging van de pakketreisovereenkomst, indien de reiziger niet antwoordt binnen de door de organisator vooropgestelde redelijke termijn. Volgens de memorie van toelichting wordt deze keuze verantwoord door het gemeen recht, op grond waarvan in principe geen enkele wijziging aan een overeenkomst mogelijk is zonder het akkoord van de partijen. Dit betekent dat bij gebrek aan een uitdrukkelijk akkoord van één van de partijen bij de overeenkomst, in dit geval van de reiziger, dat akkoord niet kan worden afgeleid uit een gebrek aan reactie.

Het is de indiener van dit amendement er niet om te doen deze keuze in vraag te stellen, maar om een oplossing voor te stellen voor een situatie die kan leiden tot schade voor de consument en dus tot een geschil, namelijk wanneer de consument niet tijdig antwoordt of niet kan antwoorden.

De indiener van dit amendement vindt het essentieel dat de organisator het nodige doet om de consument van de wijziging op de hoogte te brengen. Het betreft een middelenverbintenis, geen resultaatsverbintenis. De organisator moet de reiziger niet enkel op een in het oog springende manier informeren via een duurzame gegevensdrager, maar ook, indien nodig, met behulp van ieder communicatiemiddel waarover hij beschikt.

Het begrip “indien nodig” wordt beoordeeld naargelang van het risico dat de reiziger niet binnen de toegewezen termijn reageert. In deze gevallen gebruikt de organisator alle communicatiekanalen waarover hij beschikt (telefoonnummer, e-mailadres enzovoort) om er zeker van te zijn dat de consument het hem via een duurzame gegevensdrager bezorgde wijzigingsbericht goed heeft ontvangen en begrepen.

N° 7 DE M. DELIZÉE

Art. 26

Dans la phrase introductive, remplacer les mots “sur un support durable” par les mots “et, en cas de besoin, par tout moyen de communication à sa disposition.”

JUSTIFICATION

La directive 2015/2302/UE laisse les États membres libres pour régler, en cas de modification du contrat de voyage à forfait par l'organisateur, les conséquences d'une absence d'acceptation expresse du voyageur dans le délai raisonnable fixé par l'organisateur. Dans ce contexte, le projet de loi opte pour la fin automatique du contrat de voyage à forfait en cas d'absence de réponse du voyageur dans le délai raisonnable fixé par l'organisateur. Ce choix se justifie, selon l'exposé des motifs, par la règle de droit commun en vertu de laquelle, en principe, il ne peut y avoir aucune modification à un contrat sans l'accord des parties. Ce qui signifie qu'en l'absence d'accord exprès d'une des parties au contrat, en l'occurrence l'accord du voyageur, il ne peut être question de présumer cet accord en l'absence de réaction.

L'auteur du présent amendement n'entend pas remettre en cause ce choix, mais régler le cas, qui peut être source de préjudices pour le consommateur et donc de contentieux, où le consommateur ne répond pas en temps opportun ou ne peut pas répondre.

Pour l'auteur du présent amendement, il est très important que l'organisateur s'efforce d'informer le consommateur de la modification. Il s'agit d'une obligation de moyen, pas de résultat. L'organisateur devra informer le voyageur non seulement de manière apparente sur un support durable, mais également, en cas de besoin, par tout moyen de communication à sa disposition.

La notion de besoin s'évalue en fonction du risque que le voyageur ne réagisse pas dans le délai imparti. Dans ces cas, l'organisateur utilisera l'ensemble des canaux de communication à sa disposition (numéro de téléphone, adresse internet...) pour s'assurer que le consommateur a bien reçu et compris la notification de modification transmise sur le support durable.

Jean-Marc DELIZÉE (PS)

Nr. 8 VAN DE HEER DELIZÉE

Art. 28

Dit artikel aanvullen met de volgende zin:

“Als de reisovereenkomst wordt opgezegd overeenkomstig artikel 26, 3°, benut de organisator alle tot zijn beschikking staande communicatiemiddelen om de reiziger in kennis te stellen van de automatische beëindiging van de overeenkomst.”

VERANTWOORDING

Dit amendement strekt ertoe te garanderen dat de beëindiging van de overeenkomst duidelijk aan de reiziger wordt meegedeeld wanneer die, in geval van een wijziging, niet heeft gereageerd en de automatische contractbeëindiging derhalve op zijn situatie van toepassing is.

Om situaties te voorkomen die tot schade voor de reiziger kunnen leiden, is het heel belangrijk dat de organisator inspanningen levert om de consument over de contractbeëindiging te informeren, en dat hij hierbij alle tot zijn beschikking staande communicatiekanalen benut (telefoonnummer, internetadres enzovoort).

N° 8 DE M. DELIZÉE

Art. 28

Compléter cet article par la phrase suivante:

“Si le contrat de voyage est résilié conformément à l'article 26, 3°, l'organisateur utilise tout moyen de communication à sa disposition pour notifier au voyageur la fin automatique du contrat.”

JUSTIFICATION

L'amendement vise à s'assurer du fait que le voyageur qui n'a pas réagi en cas de modification et qui se trouve donc dans une situation de fin automatique du contrat, soit clairement informé de la fin du contrat.

Afin d'éviter des situations pouvant être sources de préjudice pour le voyageur, il est très important que l'organisateur s'efforce d'informer le consommateur de la fin du contrat, et à cette fin, qu'il utilise l'ensemble des canaux de communication à sa disposition (numéro de téléphone, adresse internet...)

Jean-Marc DELIZÉE (PS)